

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztők háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hóra 1 " 20

Religio depopulata

XV. Benedek pápa kormányzásához is jóslat fűződik, mint sok elődje országlásához is hozzátartottak ilyen vagy olyan jelszót a középkor egy ismeretlenjének jóvendőlése nyomán. XIII. Leó pápa „lumen de coelo” volt — égi világosság; X. Pius meg „ignis ardens” lángoló tűz; a mostani pedig, XV. Benedek pápa a „religio depopulata”, „a vallás letarolása” mottó alatt kénytelen ősei trónjára ülni... a jóvendülés szerint.

Mennyiben volt s lesz igaza annak a Malakiás nevű érseknek, aki száztizennyel ilyen praedesztinációt hagyott az utána jóvendő pápáknak örökségül, bajos volna megállapítani, de hogy a vallás letarolása utban van, azt látjuk a mi rettentő napjaink világotrázó eseményeiben, tekintet nélkül erre vagy arra az utódjára Sz. Péternek. Mert ha a kereszténységet vallásnak vesszük, — én nem tartom annak, mert magasabb valami — s három főbb formájában (róm. katolicizmus, pravoszlav s protestantizmus) Franciaország, Oroszország s Nagybritannia képviseli ezt a vallást: ekkor ez valóban letaroltatott. Ha a kereszténység vallás s a fenti három állam azt vallják, ekkor a kereszténység, legalább ez államokban nem bizonyult nevelő erőnek. Le van tarolva. Ez a kereszténység hazugságnak bizonyult; fa, amely lelketmétélyező gyümölcsöt termelt. Kemény szavak de nem magunk mondjuk, hanem ez államok cselekedetei.

Krisztus evangéliuma ilyen fajtalan s természetellenes kopulációt nem szülhetett, amilyen a hármast ententének nevezett paráznság.

Szerbia, ez a pravoszláv ország egyik orgyilkosságát a másik után követi el s utálatossággá válik Isten s ember előtt. S mikor kérdőre vonja gaztetteit a föld legbékésebb fejedelme, Oroszország a másik pravoszláv hatalom pártjára kel a gonoszszágnak. S mikor Németország a békeség fejedelmének oldalára lép, a pravoszláv nagyhatalom feje hazugsággal akarja elámitani a németek lovagcsászárat. A hazugság leplezetlenségén, védelmére jön „az egyház legidősebb lányának” mondott Franciaország. És mert a becsületes német nemzet védekezni mert ugyanolyan eszközökkel, amelyekkel ráakarnak törni — Belgium hazug semlegességének felrugása-

val, — jön a harmadik kereszténynek mondott nagyhatalom, a világot bibliákkal elárasztó Albion s ugyancsak hazug ürügy alatt, de alacsony kalmár-gyűlöletből, csatlakozik a többi einkostárshoz. S így egy nagy banda alakul ki a béke, a tulajdon, a becsület, tisztesség s a legelembb természeti s társadalmi törvények ellen — nem is szólva a Krisztusi ideális rendről. — Valóban ha valaha Európa e szégyenbélyege a világtörténelemben szóba fog kerülni — mert jó volna a történelem e lapjait örökre leragasztani — egy orgyilkosok szövetségének összekövéséről fogják nevezni.

Ez csakugyan a religio depopulata. Ha a keresztényeknek nevezett vallások ennyi szörnyűséget bírtak e népek millióinak lelkébe felburjánkoztatni, nem is szólva a hadviselések módjáról, (sebesültek, megcsönkítések, női ujjak levagdósítása, gyermekek felkoncolása, félórás pogromok csinálása stb. stb.)

akkor valóban nem kár, sőt haszon e religiók depopulása, pusztulása. Gyümölcséről ismerni meg a fát. De ne feledjük! El ne hamarkodjunk a dolgot! Ez mind nem Krisztus, nem evangélium, nem kereszténység, nem a Hit, ez mind legfőlegbb religio, amiből nagyon sok van a világon. Ez mind az emberi megromlott természetnek ritusokban, valódi formákban s ezeknek megfelelő társadalmi, állami kialakulásban szellemi s erkölcsi torzultságokban való deliriumos állapota. S „mondanak” keresztény ennek vagy annak. Ezért a religióért nem lesz kár, ha depopuláltatik. Egy jobb kort várunk és remélünk, amikor a Hitből s általa megismert igazságból fogunk élni. Ez a rettentő háború jó gyümölcsöket is segít megérlelni.

F. B.

JEGYZET. Amikor e cikk megíródott, még sem a Dardanellákban, sem a doberdói fensíkon vérpatakok nem fakadtak.

Harcok a Szerethnél

Orosz hadszíntér:

Volhíniában támadásunk előrehaladnak. Oroszok Tarnopolnál erős rohammal igyekeznek szövetségesek hadállásába behatolni, de súlyos veszteségekkel visszavertük őket. Odább délre Szereth menti harcveronalunkat tulerőben lévő ellenséges haderő elől a Stry-

pától keletre fekvő magaslatokra vetettük vissza. Bucacától északkeletre és keletre tegnap csend uralkodott. Szereth alsó folyásánál nyugatra fekvő magaslatokon heves harcok folytak. Szereth torkolatától keletre és besszarabiai határon helyzet változatlan.

Höfer.

Nikolajevics távozásának előzményei

Berlin, szept. 11.

Stockholmból jelenti a Vossische Ztg: Igen jól értesült oldalról közlik, hogy az orosz főparancsnoki állást Ruszki tábornoknak ajánlották fel, de ez azzal a mérsékelten hangzó megokolással utasította vissza, hogy Riga, Helsingforst és Pétervárt védelmével éppen elegendő dolga van és hogy egészségi állapota még mindig nem alkalmas a főparancsnoki fardalmak kibírásához. A katonai operációkat elsősorban alkalmasint Alexejev tábornok, ujonnan kinevezett vezérkari főnök fogja vezetni.

A főparancsnoki állásban való változás előzményeként közlik, hogy már Brest-Litovszk eleste

után a nagyherceg maga kérte a cárt, hogy mentse fel a főparancsnokság elől. De a cár csak Grodnó feladása után döntött erről a kérdésről a minisztertanács egy külön ülésében.

A három jóvendő ember legvalószínűbben: Krivasein, Polivanov és Rodzianko, egymásután egyformán jelentette ki a cárnak, hogy a miniszterelnökséget csak az alatt a feltétel alatt vállalhatják, ha a nagyherceg lemond a főparancsnokságról és maga a cár marad állandóan a fronton. De itt újból nyomtatékosan hangsúlyozandó, hogy a nagyherceg szabad akaratából, vagy mindenesetre ellenmondás nélkül távozott. Kétségtelen, hogy ez az első okos lépés, amit a háború alatt tett.

A németországi b) osztályú népfelkelők sorozása

Berlin, szept. 11.

A német birodalmi kormány hivatalosan közli, hogy lehetséges, hogy a háború előtt alkalmatlannak talált és megfelelő korban levő férfiakat pótsorozásnak fogják alávetni. Ezt az intézkedést a közvélemény óhajtása indokolja, ezenkívül pedig az is figyelemreméltó, hogy hasonló intézkedés Ausztriában és Magyarországon már régen megtörtént. Eddig Németországban az önkéntes jelentkezők nagy száma fölöslegessé tette a pótsorozások elrendelését, de éppen a katonai szolgálatra alkalmatlanok tömeges használhatósága bizonyítja, hogy a pótsorozás indokolt. Németországban tehát csak most fogják megkezdeni a pótsorozó szemléket.

A bolgár-török egyezmény

Bécs, szept. 11.

A bolgár-török megegyezés létrejöttéről s a szerződés aláírásáról elterjedt hírekre vonatkozóan illetékes helyen kijelentik, hogy a megegyezés csakugyan létrejött és a szerződést a két állam képviselői aláírták. Szófiából érkezett jelentések szerint az egész bolgár sajtó a szerződés aláírását tárgyalja és ezt mint Bulgária jövőjére messze kiható fontosságú tény emeli ki. A szerződés aláírásáról a kormány eddigelé nem adott ki hivatalos értesítést, a hozzá közelálló körök azonban a hírt megerősítik. A szerződésileg átengedett területek ünnepies átadása, mint jelentették, — szeptember 19-én fog végbe-menni.

Napoleon és Hindenburg

182 és 1915.

Napoleon nagy hadseregének dicstelen pusztulása sokkal jobban bevésődött az emberek emlékezetébe, hogysem minduntalan észbe ne ötlene az oroszországi nagy előnyomulás során az 1812-iki események. Bár a történelemben a nagy katasztrófák sem ismétlődnek ugyanazon formában, mégis az ember önkéntelenül ész-

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók a PALLAGI cégnél.

szeveti a multat a jelennel. Oroszországban azt hitték, hogy a napoleoni sereg szomorú sorsa most ismétlődni fog, idő és tél megint érvényesíti majd szétmorzsoló hatását, és amikor olvassuk a városok és falvak pusztítását, a lakosság erőszakos eltávolítását, az élelmiszereknek, a termésnek parancsszóra való megsemmisítését, nem szabadulhatunk attól a benyomástól, hogy az orosz intézkörök a száz év előtti eseményeket akarnák visszáidézni. Napoleon ugyanazon a vonalon, Kovnó és Grodnó között vonult föl, amelyen most Hindenburg csapatai törnek előre. Maga Napoleon a főszerep balszárnyán velt, amely Kovnótól északra lépte át a Njement: a középhaddal Marjampol felől Eugen főherceg nyomult előre, a jobbszárnyon, Grodnón át, Jerome király Eszakon Macdonald fedezte a szárnyat, délen az osztrák segítőszereg Schwarzenberg alatt: ez a sereg a varsó-breszt-litovszki vonalon operált a Tormassov parancsnoksága alatt álló orosz tartaléksereg ellen. Az orosz első nyugati sereg Barclay de Tolly alatt Vilnánál állott, a másik Bagration alatt Volkoviskinél egy hadtest Rigánál, egy meg, mint taralék, Mecsrynál. A Dür a feől vonult föl Csésagov serege, mely addig a törökök ellen harcolt. A két nyugati seregnek támadás esetén harcolva visszahúzódni volt a feladata, míg a többi seregnek az ellenség szárnnya és a hátrafelé való összeköttetése ellen kellett operálni. A Pétervár elé vezető utat a másik mellett elsáncolt tábor védelmezte, de erre nem került a sor. Az a lökés, amelyet Napoleon a főszereggel vitt keresztül, annyira meglepte az oroszokat, hogy a két nyugati sereg összeköttetése megszakaadt. Hogy Bagration hadseregét egészen leszorítsa, esetleg megsemmisítse. Napoleon Davout Vilna felől Minsknak, Jeromeot Arodnóból keletnek és Schwarzenberget délről Minsknak vonultatta föl, de az oroszoknak egy sikertelen áttörési kísérlet után Szmolenszken át sikerült az első sereggel való összeköttetést helyreállítani. Reynier, akinek a feladata az volt, hogy Schwarzenberget délkelet felől biztosítsa, Tormasov Breszt Litovszk környékén megverte, Kobrynnál tönkrement egy száz briga, úgy hogy az osztrákok kénytelenek voltak Reynier segítségére visszafordulni. Az offenzívánál Napoleon még Poiozknál is hagyott hátra a balszárnyon két hadtestet.

Csanádmegyei hősök

Sebesülteik és halottaink

Makó, szept. 11.

A hadvezetés által kiadott legutóbbi veszteség-kimutatás a következő makói, illetve csanádmegyei katonák nevét tartalmazza:

Antal György szkv 101 honv gy ezr 3 század Battonya 1886 sebesült, Balog András 101 honv gy ezr 4 század Cs-Palota 1890 sebesült, Berényi István 101 honv gy ezr 4 század Mezőkovácsháza 1885 hadifogoly, Biró Mihály Pál 101 gy ezr 11 század Nagybánhegyes 1887 meghalt, Buritai Péter 101 gy ezr 3 század Battonya

1893 sebesült, Czene Ferenc 301 honv gy ezr 3 század 1893 Makó meghalt, Horváth M György 301 honv gy ezr 2 század Földeák 1891 mh, Möricz Ferenc örv 301 honv gy ezr 1 század Makó 1890 meghalt, Olasz István 301 honv gy ezr 3 század Makó 1893 meghalt, Pap József 301 honv gy ezr 3 század Makó meghalt, Tódor Pál 301 honv gy ezr 2 század Apátfalva 1882 meghalt, Török Péter 301 honv gy ezr 2 század Nagymajláth 1891 meghalt, Varga Imre 301 honv gy ezr 2 század Makó 1878 meghalt, Vigh Mátyas 301 honv gy ezr 1 század Kiskiralyhegyes 1892 sebesült, Zsikai János 301 honv gy ezr 2 század Magyarcsanád 1891 meghalt.

A makói polgárok

Az új parancsnok figyelmeztetése

Makó, szept. 11.

A fontos feladatokra hivatott vidéki rendőrségeket a háboru azonkívül, hogy létszámában meggyengítette, nagy munkatöbblettel is megterhelte. A rendőrség fontos hivatásának zavartalan teljesítése végett ezért a polgári intézményt állította fel. Azok, akik Makón ennek a polgári testületnek tagjai, fontos kötelességeiknek teljes tudatában kell, hogy legyenek. Ezeket a kötelességeket a leglelkismeretesebben és legpontosabban teljesítsék, mert ezzel a köznek, így a háborunak is vitális érdekeit mozdítják elő.

Az új parancsnok a következő felhívással fordul a polgárokhoz:

A polgárőrség tagjait, most, különösen szorgos polgári foglalkozásában értekezletre való egybehívással zavarni nem akarom, ennélfogva ezúton ajánlom figyelmükbe közérdekű szolgálataikban felmerülő alábbi körülményeket, működésükről eddig szerzett tapasztalataim alapján.

A polgárőrség megbízása és eljárása során hatósági közegnek tekintendő épen úgy, mint a hivatasos rendőrség, ennélfogva közbelépésre vagy eljárása utasítást csak a rendőrhatalóság vezetőitől vagy a polgárőrség parancsnokaitól fogadhat el, nehogy jogosulatlan beavatkozással másoknak kárt okozzon.

A polgárőrség őrségi szolgálati ideje alatt rendőri közegnek tekintendő.

A polgárőrség mindazokról, amik a rendes élettapasztalat szerint a rendszert körébe tartoznak, észleleteit, amelyek a rendőrség hivatalos beavatkozását igénylik, a parancsnoki szobában őrségi szolgálat előtt, az ügyeletesnek hozza tudomására, aki azt röviden a „Polgárok jelentése” című könybe bevezeti. Ezen bejelentéseket a rendőrség hivatalos közegei innen tudomásul veszik és amennyiben az hatósági eljárást, vagy beavatkozás igényel, a továbbiakat ők intézik.

Figyelmébe ajánlom azonban a polgároknek, hogy rosszhiszeműen terjesztett hírek, nyilvánvaló árukodások által magukat félrevezetni ne engedjék, hogy így a polgárokat felesleges zaklatástól

és a hatóságot hiábavaló munkától megkíméljék.

Amennyiben a rendőrhatalóság a rendszert körébe tartozó valamely körülményre különösen kívánja felhívni a polgárok figyelmét, az erre vonatkozó utasítást az őrszobában levő „Naplóba” bejegyzik. Ezen napló mindennap az ügyeletes által az őrségre összegyűlt polgárok előtt felolvasatják.

Amennyiben a polgárok különös szolgálatokra (felügyelet, kíséret) kapnak megbízást, a más rendőri közegeket rendszerint illető díjazás ez esetben nekik jár.

Különösen felhívom a polgárok figyelmét arra, hogy általános a panasz, hogy italmérő helyeket, korcsmákat nők serdületlen gyermekeik társaságában látogatják és azokat ott itallal is kínálják. Ilyen megfigyeléseikről, beavatkozás mellőzésével tegyenek az ügyeletesnél jelentést.

Tudomásul hozom, hogy az eddigi őrségi beosztás október hó 1-ig érvényben marad, addig is kérem a polgárokot, hogy beosztásuknak megfelelően pontosan jelenjenek meg, mivel a mulasztókkal szemben megfelelően kell eljárnom.

Dr. Gerő, parancsnok.

A drágaság és a szegénymenház

A versenytárgyaláson csak egy ajánlat'evő jelent meg

Makó, szept. 11.

Nincs az az ága a kereskedelmi és ipari életnek, ahol a drágaság ne lenne észlelhető, nincs az a társadalmi osztály, szerv, melyre a háboru által előidézett óriási drágaság bémítólóg és egzisztenciáját fenyegetve ne nehezédnek.

Lapunk mai számában talál olvasónk egy megszívlelendő felhívást, mely Makó egy nagy feladatokra hivatott kultúr-intézményének, Dmke. internátusnak támogatására hívja fel a város közönségét. A drágasággal kell küzdenie a fix fizetésű állami, megyei és városi tisztviselőknek, a drágaság ránehezedik a város mindennemű különböző üdvös célokat szolgáló intézményeire is, mint pld. a szegénymenházra is.

A szegénymenház élelmezésének ellátását, mint ismeretes, eddig a város képviselőtestülete 3-3 éves periodusokban egy versenytárgyaláson legelőnyösebb ajánlattevőre bizta.

Eredetileg a város személynkint és naponkint 30 fillért fizetett Rankl Józsefnek, aki a régi jó időkben még ennyiért látta el a város erre szoruló szegényeit. Időközben nem is egyszer, Rankl kérelmére felemelte ezt az összegarat 50 fillérré.

A 3 éves peniodus most letelt, a városi tanács versenytárgyalást hirdetett a szegénymenház élelmezésének biztosítására. Minthogy azonban a mostani nagy drágaság teljesen abnormis és előrelátólag csak a háboru tartama alatt marad ilyen nagymérvű és már a békétárgyalások megindul-

tával engedni fog a közgazdasági helyzet ebből a merav feszültségéből, a városi tanács erre való tekintettel, az eddigi szokásoktól eltérően úgy határozott, hogy a szegényház élelmezését csak egy évi időtartamra kívánja biztosítani.

A versenytárgyalást meghirdették és azon egyetlen egy ajánlattevő jelent meg, Rankl József, aki a háboru okozta drágaságra való tekintettel 94 filléres egységárban, azaz személyenkint és naponkint 94 filléért vállalja a szegénymenház élelmezésének biztosítását.

Kérelmem Makó város jótékony közönségéhez

A főgimnázium szegény tanulói

Makó, szept. 11.

Tizennégy hónapja dul, pusztít a ránk kényszerített világháboru. A hadjárat okozta nyomorúságokat igen nagy mértékben érzi a mi iskolánk is. Nagy az olyan szegény tanuló száma, akiket a kenyérkereső édes apától, gondos testvértől vagy a nemesszívű támogatótól fosztottak meg a válságos idők.

Ugy érezzük, emberbaráti kötelességet teljesítünk, amikor a sors csapásaitól sújtottak érdekében anyagi segítségért a nemesen érző, jótékony emberekhez fordulunk, hogy gyámolítás nélkül maradt, derék tanítványainknak pályájuk folytatását lehetővé tegyék.

A mai napon gyűjtőívet bocsátottunk ki s mély tisztelettel kérjük városunk nemeslelkű közönségét, hogy az iskolaszolga által felmutatott gyűjtőíven felajánlandó havi adományait feljegyezni s az első részletet az iskolaszolgának átadni kegyeskedjenek.

A felajánlott kegyes adományokat havonként fogjuk beszédetni s felhasználásukról az évvégi értesítőben pontosan elszámolunk.

Hisszük és reméljük, hogy Makó város közönsége ezuttal sem tagadja meg tőlünk annyiszor tapasztalt szives jóindulatát s nem fogja megvonni segítő kezét azoktól, akiknek apái és testvérei a harotéren életüket és vérüket áldozták éretünk.

Makó, 1915. IX. 12.

Az áll. főgimn. tanártestülete nevében

Madzsar Gusztáv
igazgató.

Arverés.

Sonkovics Kálmán főtéri uri és női divatüzletében leltározott áruk hétfőn délután 2 órakor előleges bírói árverésen eladatnak.

DR. GERŐ GÉZA
Ügygondnok.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 12. Vasárn. Róm. kath. és Protest. C. 16. M. n. Görög-csoz aug. 30. D. 16. Sándor. Napkel 5 óra 32 percekor, nyugszik 7 óra 19 percekor.

Időjárás. Változékony, hűvös idő várható, több helyütt esővel. Sürgönyprognózis: Változékony, hűvös, sok helyütt espadék. Déli hőmérséklet 14-6 fok C.

Szabadságot katonák jelentkezzenek. Felhívja a városi katonai ügyosztály a m. kir. szegedi 5. honvédegyalgezered állományába tartozó szabadságot (rövid szabadságon levő) katonákat — a gépészek és fűtők kivételével — hogy a katonai ügyosztálynál azonnal jelentkezzenek.

Izraelita vallásuk bemutatató szemléje. A városi katonai ügyosztály közölte, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter ur megengedte, hogy mindazon izr. vallású népfőlkészre kötelezettek, akik f. évi szeptember 18-án tartoznának a népfőlkész bemutatató szemlére megjelenni, szemlékötvetésüknek f. évi szept. hó 20-án tegyenek eleget.

Felhívás a gazdaközönséghez. A makói diákokon az által, hogy a múlt iskolai évben sebesült katonák részére szolgált kórház gyanánt, nemcsak kiközték a rendes kerékvágásból, hanem súlyos anyagi rázkódást is szenvedett. Nincs hivatásnak teljesítése elé leküzdhetetlen akadályokat gördít az anyagi erejét messze felülmúló drágaság. Ez a körülmény indít arra, hogy az áldozatkész közönség kifogyhatatlan nagylelkűségéhez fordulok azzal az alázatos kérelemmel, kegyeskedjék jótékony adományával (buza, tengeri, bab, burgonya stb) lehetővé tenni, hogy intézetünk e nehéz időben fennakadás nélkül élhessen magasztos hivatásának. Návay Tamás, a diákokon felügyelő-bizottságának elnöke.

Hadifoglyok kiadásának egyszerűítése. Közölte, hogy a hadügyminiszter urnak folyó hó 14-én 67083. szám alatt kelt rendelete értelmében a hadifoglyok kiadásának egyszerűítése és az eljárás gyorsítása céljából a hadifoglyoknak munkára való engedélyezése iránti kérvényeket folyó évi szeptember hó 1-től kezdve úgy a községeknek, mint a magánosoknak — tekintet nélkül a kérelmezett hadifoglyok számára — közvetlenül a pozsonyi I. sz. cs. és kir. katonai parancsnoksághoz kell intézni. Gera, v. főjegyző.

Beiratkozás az iparos tanonciskolába. A makói iparos tanonciskolában (református központi elemi iskola) az 1915-16. iskolai évre a felvétel szeptember 8-án (szerdán) kezdődött s tart 12-ig (vasárnap) minden nap d. u. 4-6 óráig. A most először iratkozók szerződésüket s legutolsó iskolai bizonyítványukat, a többiek iparos tanonciskolai értesítő-könyvecskéjüket tartoznak magukkal hozni. A beiratkozás a hirdett határidőn belül minden tanoncra kötelező, azokra is, kiknek gazdasági hadiszolgálatot teljesítenek. Ezeknek felmentése ügyében be-

iratkozásuk után határozunk. A tavaly felmentettek újra kötelesek felmentésükért beiratkozásuk alkalmával kérvényt beadni. Az ipartestület elnöksége az iparosokhoz a következő figyelmeztetést intézi: Az iparosok tanoncikat szeptember 14-ig mulhatlanul irassák be az ipariskolába. Azon tanoncok, kiknek a mestere hadban van, irásos kérvényt adjanak be az ipariskolai bizottsághoz. Nemkülönben oly iparosok is, akik itthon hadi katonamunkát végeznek, szintén kérvényezzzék.

Az igazgatóság.

Gabonavásárlások határidejének meghosszabbítása. A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek folyó évi augusztus hó 31-én a közlemezés és állattartás céljaira szolgáló gabonavásárlások határidejének meghosszabbítása tárgyában 57483-1915. szám alatt kelt körendeletét Gera Sámuel városi főjegyző az alábbiakban teszi közzhírré: Az 1915. évi buza, rozs, kétszeres, árpa és zabtermésnek zár alá vételéről szóló 2072-1915. M. E. szám alatt kiadott rendelet 6. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a földművelésügyi és belügyminiszter urakkal egyetértőleg a következőket rendelem: A 2072-1915. M. E. rendelet 6. §-a, valamint a 2986-1915. M. E. rendelet 19. §-a alapján közvetlen gabonavásárlásra engedélyt nyert vármegyei és városi törvényhatóságok, valamint rendezett tanácsú városok az 1915. évi október hó 31. napjáig bezárólag, nagyobb ipartelep, közlekedési és egyéb vállalatok, fogyasztási szövetkezetek, menhelyek, internátusok, kórházak, gyógy, büntető és javító, nevelő és egyéb köznevelési intézetek pedig 1915. évi október hó 15. napjáig bezárólag vásárolhatják a részükre engedélyezett gabonamennyiségeket. Jelen rendelet azonnal életbe lép. Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 31. napján. Dr. Harkányi János sk. kereskedelemügyi miniszter.

Budapestre érkeztek az oroszországi rokkantjaink. Megírtuk, hogy Svédországon keresztül hazajönnek Oroszországból fogoly rokkant katonáink. Eddig két transzport érkezett az usztriai Leitmeritzbe, ahonnan külön csoportokba osztva szállították tovább őket. Szombaton érkezett meg Budapestre két magyar tiszt s esütörtökön este hét órakor érkezett meg a bécsi gyorsvonattal az első legénységi transzport. Övenkét magyar rokkant katona jött a gyorsvonattal, itt néhány napot töltenek, aztán hazamennek családjaikhoz. Többen panaszkodtak a bánásmód miatt, melyben Oroszországban részük volt. A második transzport a közeli napokban érkezik Budapestre.

Megszökött hadifogoly. Ma reggel egy orosz fogoly, névszerint Herlegirlin Laurintye, Dálya-tanya 59. szám alól, ahová gazdasági munkára volt kiosztva, megszökött. Erős testalkatú, fekete haja, feketebarna arcbrű, 33 éves ember.

Rendőri hír. A makói lókorházból f. hó 10-én reggel egy drb D. 2. blyegű paj kanca ló, farkában befonva pléhből készült 28-as számmal elszaladt. Felhívják a megtalálót, hogy a lovat vagy a lókorházhoz, vagy a városházhhoz hajtsa be, és a rendőrségnek jelentse.

SZINHÁZ

MŰSOR:

Vasárnap délután olesó helyárrakkal Radó Nelly és Sebestyén Irma felléptével SZIBILL (vagy az orosz testőrtiszt szökése) nagy operett.

Vasárnap este 8 órakor rendes helyárrakkal Radó Nelly, Sebestyén Irma, Kis házy Sári és Záray Gizi felléptével A BÁJOS ISMERETLEN nagy operett.

Hétfőn A BÁJOS ISMERETLEN nagy operett.

Kedden AZ APJA LÁNYA vigjáték.

Szerdán Radó Nelly és Révész Ilonka felléptével TISZAVIRÁG nagy operett.

Csütörtökön Radó Nelly és Záray Gizi felléptével MOZIKIRÁLY nagy operett.

Pénteken nincs előadás.

Szombaton Radó Nelly és Révész Ilonka felléptével: KÁVÉHAZY KONRAD vig operett.

A bájos ismeretlen

Strauss Oszkár zenéje, a társulat új nótáinak fellépte, különösen Radó Nelly immár nagy népszerűsége a mai estén imponálás, a szinkört egészen betöltő közönséget vonzott a színházba. A kifogástalan rendezés, a kitűnően vezetett zenekar és kórus, az egyes szereplők összevágó, művészi játéka zajos sikert biztosítanak az operettnek.

Radó Nelly felé fordult ma a közönség egész érdeklődése. Minden számát tapsorkán, spontán, meleg óváció kísérte, magával ragadta a közönséget.

Kijutott a tapsból a többieknek is. Sebestyén Irának és Komlós-nak temperamentummal, az Aldori nővéreknek grációzen és Záray Gizi meg Rátkay Vica ügyesen lejtett táncait megisméltették. Sugár, Remete, Rónai és Korai valamennyien kitétek magukért.

* Vasárnapi előadások. Ma délután fél 4 órakor olesó helyárrakkal színe kerül a „Szibill” vagy „az orosz testőrtiszt szökése” című nagy operette a két női főszerepben Sebestyén Irma és Radó Nellyvel. A többi főbb szerepeket Pintér Irma, Záray Gizi, Komlós, Rónai, Torma és Sugár Gyula játsszák. Este 8 órakor rendes helyárrakkal bérletiszűnetben másodsor adják Strauss nagyhatású operettjét „A bájos ismeretlen”-t az összes énekesnők felléptével a már ismert elsőrangú kiosztásban.

* Az apja lánya. Kedden kerül színe a vigszínház kitűnő vigjátéka „Az apja leánya” a női főszerepben Völsey Rózi és Pintér Irával. A férfiak közül a főszerepet Remete Géza, játsza míg a többi szereplők Komlós, Sugár, Rónai és Adam Pál lesznek.

* Kávéhazy Konrad. A legközelebbi bemutatató egy rendkívül mulatságos vig operett lesz, melynek címe a „Kávéhazy Konrad”. A darab a fővárosban is nagy tettségű aratott és ötvennél többször

adták eddig nagyobbára zsufolt házak előtt. A darabból már javában folynak a színpadi próbák. A két női főszerepet Révész Ilonka és Radó Nelly fogják játszani, a férfiak közül pedig Remete, Rónai, Komlós, Torma és Sugár jutnak kitűnő szerepekhez.

Vadászat bérbeadás.

Az ardicsi gazdaság megbízottja az Ardicsban a vadászatot ma vasárnap délután 3 órakor kint a csőszháznál árverésen hasznóbérbe kiadja melyre a vadászatot kibérelni óhajtókat tisztelettel meghívja SZIRBIK SÁNDOR gazdasági megbízott.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(388.)

105. fejezet.

A lélekkufárok.

— Hm! gondolá magában Bordás. Mindjárt fűdibuszt is adtak hozzám!

Eleinte tréfára vette a dolgot, de később egyre komolyabb lett.

Ki küldte ezeket a finom szivarokat a drága fűdibuszal együtt? A bankigazgató talán?

— Ha így áll a dolog, akkor bizonyosan egy nagy gazembert bocsátottam szabadon! gondolá. Avagy talán Turbányi küldte volna a pénzt?

Erre nézve bizonyosságot akart magának szerezni. A szivarládát, úgy ahogy volt, papírba göngyöltve s az ezreket előbbi helyükre téve, magához vette és fölkereste Turbányi ügyvédet.

Latszott rajta, hogy valami miatt fel van izgatva.

— Képvisező ur! mondá a skatulyát az asztalra téve. Ezt ma a lakásomra hozták.

— Tán csak nem tartalmaz bombát, hogy úgy fel van indulva?

— Nem, hanem csak finom szivarokat!

— Hát oly nagy doleg ez?

— De még más is van benne! Felnyitotta a ládikát s megmutatta neki a kikandikáló ezreket.

— Kellemes meglepetés! vonta vállát Turbányi. Valaki ily alakban akart elismerésének kifejezést adni.

— De köszönöm én azt! kiáltá Bordás. Nekem ilyen meglepetést ne okozzon senki!

Turbányi megint csak a vállát vonta.

— Csak azt akartam kérdezni, ügyvéd ur, nem ön küldte-e?

— Én? kérdé Turbányi. Hova gondol? Én küldenék valakinek öt darab ezret?

(Folyt. köv.)

